23/09/2019

Τα ύποπτα project της Διεύθ. Θρησκευτικών Ζητημάτων Τουρκίας

/ Επικαιρότητα

Η Διεύθυνση Θρησκευτικών Ζητημάτων της Τουρκίας διαθέτει αστρονομική περιουσία και επιδίδεται σε ολοένα περισσότερα αμφιλεγόμενα οικονομικά πρότζεκτ. Τώρα σχεδιάζει την κατεδάφιση της ιστορικής ζυθοποιίας Bromonti.

Όπως γράφει η Deutsce Welle, η Bromonti ήταν η πρώτη επαγγελματική ζυθοποιία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Βρίσκεται στη συνοικία Σισλί στην καρδιά της Κωνσταντινούπολης. Οι ιστορικές εγκαταστάσεις έχουν περιέλθει εδώ και καιρό στη δικαιοδοσία του τοπικού μουφτή. Σύμφωνα με απόφασή του θα πρέπει να κατεδαφιστούν σύντομα ώστε στη θέση τους να ανεγερθεί τζαμί και κοιτώνας. Ωστόσο υπάρχουν ήδη έντονες αντιδράσεις.

«Η ζυθοποιία Bromonti είχε ιστορική σημασία. Ένα νέο κατασκευαστικό πρότζεκτ θα καταστρέψει τη γοητεία της περιοχής μας και θα ενισχύει περαιτέρω την οικοδομική έκρηξη, που δεν είναι κάτι καλό για εμάς» ανέφερε στη DW ο δήμαρχος του Σισλί, Μουαμέρ Κεσκίν. Πολέμιος της κατεδάφισης είναι και ο Αλίφ Μπουράκ Αλτάρ, επικεφαλής του τουρκικού Επιμελητηρίου Πολιτικών Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων. «Η παλιά ζυθοποιία έχει εγκαταλειφθεί εδώ και χρόνια. Ωστόσο

αυτό που θα έπρεπε να συζητάμε δεν είναι η κατεδάφισή της αλλά η αποκατάστασή της».

Πόσο πλούσια είναι στην πραγματικότητα η Diyanet;

Η κατεδάφιση της Bromonti, όπως και άλλα μεγάλα κατασκευαστικά πρότζεκτ φέρουν την υπογραφή της Diyanet, της αμφιλεγόμενης Διεύθυνσης Θρησκευτικών Ζητημάτων στην Τουρκία. Πρόκειται για μια κρατική υπηρεσία που απασχολεί πάνω από 107.000 εργαζομένους και διαχειρίζεται εκατοντάδες παρόμοια πρότζεκτ στην Τουρκία και το εξωτερικό. Σύντομα, λένε πολλοί, η Diyanet δεν θα διαφέρει πολύ από μια επιχείρηση. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα τους, ο προϋπολογισμός της ισοδυναμεί με 825 εκατομμύρια ευρώ – ποσό που υπερβαίνει κατά πολύ τον προϋπολογισμό των περισσότερων υπουργείων. Η τουρκική στατιστική υπηρεσία TÜIK εκτιμά ποσό αυτό υψηλότερα: ο προϋπολογισμός της το 2019 θα υπερδιπλασιαστεί, αγγίζοντας περίπου 1,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Επιπλέον η Θρησκευτική Διεύθυνση διαθέτει ήδη πολλά ακίνητα και συγκεκριμένα 2017 στον αριθμό, σύμφωνα με τον επικεφαλής της Αλί Ερμπάς.

Σύμφωνα με τον συγγραφέα Ομέρ Σαγκλάμ η Diyanet έχει και μια άλλη σημαντική πηγή εσόδων: μέσω των διαφόρων θρησκευτικών προσκυνημάτων και γιορτών ανά τον κόσμο αντλεί υπέρογκα ποσά. Μόνο μέσω αυτών έχουν εισρεύσει στα ταμεία της περίπου 52,4 εκατομ. ευρώ. Για τα έσοδα αυτά υπάρχει υπόνοια ότι δεν καταγράφονται πλήρως. Πολλά εξ αυτών θεωρούνται δωρεές. Αλλά σε κάθε περίπτωση πολλές πτυχές της Diyanet, όπως αναφέρει ο συγγραφέας, ούτως ή άλλως δεν ελέγχονται.

Ένα «κράτος εν κράτει» με αδιαφανείς δομές

Η δομή της Diyanet είναι επίσης σκιώδης. Έχει παραρτήματα σε 145 χώρες και επιδίδεται κυρίως σε πολιτιστικές, εκπαιδευτικές και φιλανθρωπικές δράσεις. Ειδικότερα το ίδρυμα Diyanet Türkiye Vakfi διαθέτει πολυάριθμες εταιρείες. Ξεκίνησε το 1975 ως φιλανθρωπική οργάνωση και μέχρι σήμερα διαθέτει περίπου 1000 παρακλάδια στην Τουρκία. Τα κέρδη της είναι υψηλά διότι από το 1977 είναι απαλλαγμένη από φόρους. Επίσης η θυγατρική του Komas A.S. που λειτουργεί από το 1983 είναι μια προσοδοφόρα κατασκευαστική, που έχει κατασκευάσει εκατοντάδες κοιτώνες, σχολεία, τζαμιά, νοσοκομεία αλλά και ξενοδοχεία.

Με όλα αυτά η Diyanet μοιάζει πραγματικά με ένα «κράτος εν κράτει» με έντονα επιχειρηματικά στοιχεία. Σύμφωνα με τον θεολόγο Τσελίμ Κιλίτς «δεν θα πρέπει ωστόσο να δρα ως οικονομική δύναμη» αλλά θα πρέπει να εστιάζει μόνο στον σκοπό για τον οποία συστάθηκε: τη διδασκαλία της ισλαμικής πίστης και την κατανόηση της δικαιοσύνης και της αρετής. Αν δεν συνεχίσει στο δρόμο αυτό, θα

καταλήξει να αντίκειται στις αρχές του ίδιου του Ισλάμ, σύμφωνα με τον Τούρκο θεολόγο.